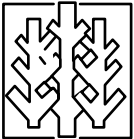

Skognæringa og miljøet

Naturmangfoldloven og mulige konsekvenser for skognæringa

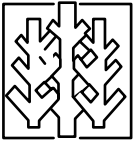
Nils Bøhn, Norges Skogeierforbund

Naturmangfoldloven

Loven i seg selv gir knapt konsekvenser for skogbruket

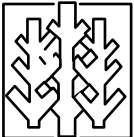
Praktiseringen av loven er avgjørende – naturmangfoldloven kan brukes både til å støtte opp under skogbrukets miljøarbeid og til å ødelegge norsk skogbruk

Selve loven

De viktigste bestemmelsene:

- **Utenlandske treslag (§§ 28-33)**
- **Prioriterte arter (§§ 23-24)**
- **Utvalgte naturtyper (§§52-56)**
- **Prinsipper for offentlig beslutningstaking (§§7-12)**

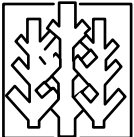
Utenlandske treslag

Krav om tillatelse for bruk av utenlandske treslag følger direkte av loven

Men Stortinget:

- **understreket den positive betydningen for verdiskapingen.**
- **tok til ordet for å kunne gi generelle tillatelser til ulike typer tiltak**

Det er således mulig å gi generelle tillatelser til bruk av bestemte treslag under visse vilkår.

Utenlandske treslag - forskriftsforslag

DNs forslag til forskrift innebærer at hver enkelt tiltakshaver må ha tillatelse for bruk av:

- **utenlandske treslag**
- **utenlandske provenienser av norske treslag**

Omfattende krav til søknad og internkontroll

Konklusjon: Byråkratiet vil være så krevende at utenlandske treslag og utenlandske provenienser i praksis ikke vil brukes, med de konsekvenser det har for skogproduksjonen i kyststrøk.

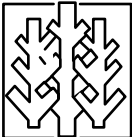

Proveniensen

**Etter § 30 a) er det krav om tillatelse for utsetting av:
”Organismer av arter og underarter som ikke finnes naturlig i Norge, herunder utenlandske treslag.”**

**Etter § 30 d) er det krav om tillatelse for utsetting av:
”Organismer som ikke fra før forekommer naturlig på stedet, dersom Kongen i forskrift har stilt krav om tillatelse til dette”**

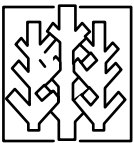
Det er imidlertid presisert at dette ikke gjelder norske treslag.

Konklusjon proveniens

Det er ikke hjemmel for å kreve tillatelse for bruk av utenlandske provenienser av norske treslag.

Forskriftsforslaget framstår som reint lureri på dette punktet.

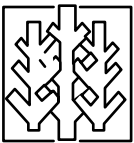
Prioriterte arter og utvalgte naturtyper

Kongen i statsråd kan gjennom forskrifter:

- **Utpeke prioriterte arter og gi regler for bevaring av visse typer økologiske funksjonsområder.**
- **Angi bestemte naturtyper som utvalgte. I en utvalgt naturtype er det meldeplikt for skogbrukstiltak.**

Hjemlene er så vide at de i utgangspunktet kan brukes på de fleste rødlisteartene og et stort antall naturtyper.

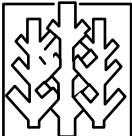
Hjemlene kan dermed brukes til å båndlegge det meste av Norges skogareal.

Regjeringen og Stortingets forutsetninger

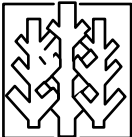
Det ble forutsatt:

- **At det skulle vurderes om prioritering/ utvelgelse var et hensiktsmessig virkemiddel eller om bruk av annet lovverk eller frivillige løsninger være bedre**
- **At det skal dreie seg om mindre arealer og at reglene ikke i vesentlig grad skal vanskeliggjøre igangværende drift**
- **At reglene skulle gjøres praktikable, bl.a. ved at den enkelte grunneier skal bli informert om hvilke konkrete arealer reglene gjelder for**

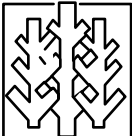
Behovet for prioritering/utvelgelse i skog

- Gjennom skogsertifiseringen sikres alle naturtyper/livsmiljøer for arter som kunne trues av skogbruket.
- Landsskogtakseringen viser en positiv utvikling av den økologiske tilstanden i norske skoger. Arter knyttet til gammelskog, grove gamle trær og død ved får stadig bedre livsbetingelser.
- Den nye rødlista viser en viss bedring for skoglevende arter. Når alle ekspertgruppene etter hvert anerkjenner den positive habitatutviklingen, vil et stort antall arter bli nedklassifisert eller tatt ut av rødlista.

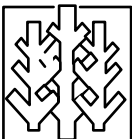
Behov for prioritering/utvelgelse

- Gjennom skogbrukets miljøsertifisering ivaretas artene/naturtypene gjennom ikke-hogst eller tilpasninger av hogsten.
- Miljøsertifiseringen kan imidlertid ikke pålegge skogeierne å gjennomføre skjøtselstiltak.
- Prioritering/utvelgelse er derfor et godt virkemiddel for arter/naturtyper som krever konkrete skjøtselstiltak. For øvrig er næringens miljøsertifisering et mer hensiktsmessig virkemiddel, jf. Stortingets forutsetninger.
- Tilskudd til skjøtsel kan gjøre prioritering/utvelgelse til et positivt virkemiddel både for naturen og skogbruket.

DNs forskriftsforslag

- Ingen overordnet prinsipiell vurdering av hvilke arter/naturtyper som er egnet for prioritering/utvelgelse.
- Ingen vurdering av om prioritering/utvelgelse av den enkelte art/naturtype er hensiktsmessig, eller om andre virkemidler er bedre.
- Arealer av mindre omfang tolkes vidt (økologiske funksjonsområder på flere hundre dekar).
- Svært lite praktikabelt for den enkelte skogeier.

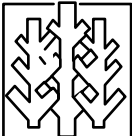
Eks. sinoberbillen som prioritert art

- Økologisk funksjonsområde er definert som ”artens leveområder”.
- I det økologiske funksjonsområde er flatehogst, hogst av ospetrær eller ospedominerte bestand samt uttak og skade av død osp forbudt.
- Sinoberbillen, klassifisert som sårbar, ivaretas målrettet ved å øke mengden grov osp (livsløpstrær, nøkkelbiotoper). Antallet døde ospetrær i de aktuelle fylkene er økt fra 1,7 til 3 mill i løpet av 20 år.
- Det finnes knapt noen art som er mindre egnet som prioritert art.

Konklusjon prioriterte arter/ utvalgte naturtyper

- Forskriftshjemlene kan brukes på en positiv måte
- Den praktisering som DN har lagt opp til gjennom de først forskriftsforslagene, vil over tid føre til at Norges skogareal vil bli pepret med økologiske funksjonsområder og utvalgte naturtyper.
- Dette vil kunne umuliggjøre et økonomisk skogbruk i store deler av landet.
- Kystskogbruket vil slippe billigst unna, fordi biologene ikke vil leite etter arter i granskogen.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Følgende prinsipper skal legges til grunn ved behandling av søknader om tillatelse eller tilskudd:

- **Krav til kunnskapsgrunnlaget**
- **Vurdering etter føre-var-prinsippet**
- **Vurdering ut fra den samlede belastningen på økosystemet**
- **Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver**

I utgangspunktet burde ikke dette innebære noe nytt i forhold til skogbruket, men....

Avslutning

Mange mente Skogeierforbundet overdrev farene ved en ny lov da vi stilte oss sterkt kritiske til lovforslaget i 2004.

Loven ble bedre gjennom regjeringens og Stortingets behandling.

Likevel er den praksis som DN nå legger opp til, langt verre for norsk skogbruk enn det vi i vår vildeste fantasi fryktet i 2004.

Det er derfor avgjørende at de endelige forskriftene blir endret i vesentlig grad gjennom regjeringens behandling av forslagene, i tråd med de signaler regjering og Storting tidligere har gitt.